



U
PRODZIEKAN
Wydziału Nauk o Zdrowiu w Katowicach
Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach
prof. dr hab. n. med. Czesław Marcisz

PRODZIEKAN
Wydziału Nauk o Zdrowiu w Katowicach
Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach
dr hab. n. med. Grażyna Markiewicz-Łoskot

Tychy, 02 lipca 2015r.

RECENZJA ROZPRAWY NA STOPIEŃ DOKTORA NAUK MEDYCZNYCH

lek. med. Małgorzaty Jarnot pt. „Wpływ drobnoustrojów identyfikowanych w drogach rodnych na występowanie powikłań okołoporodowych ”

Mimo rozwoju medycyny, postępów w rozwoju metod zapobiegania zakażeniom ,szerokiego spektrum antybiotykoterapii nadal zakażenia matki i noworodków stanowią jedne z najgroźniejszych i najtrudniejszych stanów patologii ciąży.

Należy pamiętać, że każda kobieta ciężarna jest narażona na wystąpienie infekcji w obrębie dróg moczowo-płciowych. Bakteryjne zapalenie pochwy dotyka nawet co trzecią ciężarną. Procesowi temu sprzyja zachwianie równowagi bakteryjnej i pH pochwy do których doprowadzają zmiany hormonalne, które modyfikują fizjologiczną mikroflorę pochwy. Ciąża jest stanem, w którym kobieta jest szczególnie narażona na infekcje ze względu na immunosupresyjne działanie estrogenów, progesteronu i gonadotropiny kosmówkowej produkowanej przez łożysko, a także rozpułchnienie śluzówki pochwy i tkanek sromu.

Konsekwencją zakażeń które wystąpiły podczas ciąży lub w okresie okołoporodowym może być szereg powikłań, które bez właściwego leczenia pociągają za sobą zwiększone ryzyko wystąpienia zapalenia błon płodowych, przedwczesnego pęknięcia błon płodowych, poronienia, porodu przedwczesnego oraz zakażenia okołoporodowego noworodka.

Ciężarne pacjentki pod żadnym pozorem nie powinny lekceważyć choćby najmniejszych objawów ze strony dróg moczowo- płciowych. Jedyнным sposobem na uniknięcie powikłań zakażeń dróg rodnych i moczowych w ciąży jest okresowe badanie bakteriologiczne wydzieliny pochwowej i moczu. Wskazaniem do leczenia jest wykazanie patogenicznej flory bakteryjnej niezależnie od objawów.

W pracy przedstawionej mi do recenzji Autorka zajęła się opracowaniem i zbadaniem niezwykle istotnego problemu położniczego związanego wpływem flory bakteryjnej w drogach rodnych ciężarnych na przebieg ciąży i porodu oraz towarzyszących im powikłań.

Praca powstała w Oddziale Położnictwa i Ginekologii Szpitala Zakonu Bonifratrów w Katowicach oraz w Wydziale Nauk o Zdrowiu Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach. Jej promotorem jest dr hab. n. med. Rafał Stojko, prof. nadzw. SUM.

Przedłożona do recenzji rozprawa doktorska została zredagowana z zachowaniem klasycznego układu. Liczy 86 stron, zawiera 27 tabel i 6 rycin dobrze opracowanych graficznie. Zawiera 99 pozycje starannie dobrane w większości aktualnego z ostatnich 10 lat obcojęzycznego (91 pozycji) i polskiego piśmiennictwa. Składa się z 9 rozdziałów z podrozdziałami, zawiera streszczenie w języku polskim i angielskim oraz wykaz stosowanych skrótów oraz spis rycin i tabel. Rozprawę napisano w sposób jasny i rzeczowy.

Trzydziestostronnicowy *Wstęp* wprowadza czytelnika w problematykę zagadnienia omawiając definicje zakażeń oraz ich konsekwencje działania w ciąży. Omawia najnowsze metody pozwalające na dokładne poznanie czynników sprzyjających infekcji oraz wczesne wykrycie rozwijającego się zakażenia.

Autorka omówiła zakażenia wywołane przez paciorkowce, gronkowce, tlenowe pałeczki gram ujemne oraz inne szczepy bakteryjne. Zajęła się także problemem zakażeń okołoporodowych, omówiła mechanizmy powstawania powikłań oraz ich wpływu na stan matki.

W realizacji *Celu* pracy, wykonano retrospektywną analizę dokumentacji medycznej kobiet które rodziły w 2010 roku w Oddziale Położnictwa i Ginekologii Szpitala zakonu Bonifratrów w Katowicach. Na podstawie historii chorób pacjentek rodzących przeanalizowano przebieg porodów i wczesny okres połogu.

Przeanalizowano historie choroby 967 pacjentek, które podzielono na następujące grupy:

I-grupa - to grupa badana stanowiły ją 564 pacjentki z dodatnimi wynikami posiewów bakteriologicznych,

II- grupa – to grupa kontrolna 401 pacjentek z ujemnymi wynikami posiewów bakteriologicznych.

W realizacji badań zastosowano metodę analizy retrospektywnej dokumentacji medycznej rodzących. Poddano analizie rodzaj patogenu, termin wystąpienia porodu, sposób rozwiązania ciąży, wystąpienie przedwczesnego odpłynięcia płynu owodniowego, przebieg III okresu porodu i jego powikłania.

W celu opracowania wyników badań Autor zastosował szereg metod statystycznych. W analizie statystycznej wszystkie obliczenia dokonano używając programu StatSoft, Inc. . STATISTICA (data analysis software system), version 10 oraz arkusz kalkulacyjny MS Excel. We wszystkich obliczeniach istotność statystyczną przyjęto dla poziomu $p < 0,05$.

Do porównania zmiennych wyrażonych w skali interwałowej przy rozkładzie danych zgodnych z rozkładem normalnym zastosowano następujące testy statystyczne:

1. Test t-Studenta
2. Test Fishera.
3. Test Chi-kwadrat

Rozdział *Wyniki* jest najbardziej obszernym rozdziałem dysertacji. Autorka na 22 stronach przedstawia wyniki uzyskanych badań. Badania zostały przedstawione w 27 tabelach i 5 rysunkach. Tabele zostały bardzo dobrze opracowane graficznie pozwalając w sposób jasny i przystępny zanalizować przedstawione wyniki. *Autorka* porównała przebieg porodu, wczesnego połogu i stan urodzeniowy noworodka u pacjentek z dodatnimi posiewami okołoporodowymi z kanału szyjki macicy z pacjentkami grupy kontrolnej. Przeprowadzając porównanie obu grup pod kątem charakterystyki ogólnej jak liczba ciąż, porodów, tydzień trwania ciąży, sposób jej ukończenia, masę płodów obu grup i punktacje Apgar *Autorka* nie znalazła statystycznie istotnych różnic pomiędzy oba grupami.

Rozdział *Dyskusja* stanowi najbardziej wyjątkową i wartościową część pracy. Autorka na podstawie swoich badań zaobserwowała u pacjentek z dodatnimi posiewami bakteriologicznymi znacznie podwyższone ryzyko przedwczesnego odpłynięcia płynu owodniowego i innych powikłań okołoporodowych takich jak atonia, ręczne wydobycie łożyska czy inne. Autorka wykazała również że obecność dodatniego posiewu bakteriologicznego u rodzących nie miała wpływu na stan urodzeniowy noworodka.

Autorka w tym rozdziale w sposób jasny i rzeczowy przedstawia swoje badania porównując osiągnięte wyniki z wynikami uzyskanymi przez innych autorów. Rozdział ten jest więc prawdziwą dyskusją Autorki z innymi badaczami.

Wnioski w liczbie trzech są logiczne i jasno sprecyzowane. Stanowią odpowiedź na zadane przez Autora w celu pracy pytania i odzwierciedlają uzyskane wyniki badań.

W podsumowaniu stwierdzam, iż praca będąca przedmiotem niniejszej recenzji jest wartościowa, nowatorska i posiada dużą wartość praktyczną.

Pisząc tę dysertację Autorka nie ustrzegła się jednak drobnych błędów stylistycznych: np., str 49 (powinno być: siłami natury), str.: 61 - powinno być „ogółem”, str.: 82 pozycja piśmiennictwa nr 81. brak całego tytułu. Ale są to tak drobne błędy, że w żaden sposób nie wpływają na merytoryczną wartość pracy a tylko dodają jej uroku.

Chciałbym podkreślić niezwykłą wartość naukową przedstawionej mi do recenzji pracy doktorskiej, w której Autorka opisuje wpływ dodatniego posiewu bakteriologicznego na stan urodzeniowy noworodka i przebieg porodu. Wykazanie że dodatni wynik posiewu nie jest równoznaczny z zakażeniem górnego odcinka dróg rodnych pacjentki i płodu jest niezwykle cennym wynikiem badań.

Nowatorski temat, solidna dokumentacja, rzeczowy i krytyczny charakter dyskusji oraz zdolność właściwego wnioskowania, skłaniają mnie do ocenienia pozytywnie pracy.

Rozprawa doktorska *lekarza medycyny Małgorzaty Jarnot* pt., „Wpływ drobnoustrojów identyfikowanych w drogach rodnych na występowanie powikłań okołoporodowych” w pełni odpowiada merytorycznym i formalnym wymogom stawianym pracom na stopień doktora nauk medycznych. W oparciu o powyższe, mam zaszczyt przedstawić Wysokiej Radzie Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach *wniosek o dopuszczenie lek. med. Małgorzaty Jarnot do dalszych etapów przewodu doktorskiego.*

prof. ATH dr hab. n. med.
Izabela ULMAN-WŁODARZ
specjalista ginekolog-położnik
43-100 Tychy, ul. Piwczarów 15
ID ZUS 2563018 tel. 607 230 879